

ATODLEN 4

Rheoliadau 2(1), 20, 26, 45(1) a 46(1)

ASESIAD ARIANNOL

**Diffiniadau**

1. Yn yr Atodlen hon:—

- (a) ystyr “Aelod-wladwriaeth” (“*Member State*”) yw un o Aelod-wladwriaethau'r Undeb Ewropeaidd;
- (b) ystyr “blwyddyn ariannol” (“*financial year*”) yw'r cyfnod o ddeuddeng mis y mae incwm person y mae ei incwm gweddilliol yn cael ei gyfrifo o dan ddarpariaethau'r Atodlen hon yn cael ei gyfrifo at ddibenion y deddfwriaeth ar dreth incwm sy'n gymwys iddo mewn perthynas â hi;
- (c) ystyr “blwyddyn ariannol flaenorol” (“*preceding financial year*”) yw'r flwyddyn ariannol yn union cyn y flwyddyn berthnasol;
- (ch) ystyr “blwyddyn berthnasol” (“*relevant year*”) yw'r flwyddyn academiaidd y mae incwm yr aelwyd i'w asesu mewn perthynas â hi;
- (d) mae i “incwm aelwyd”, “incwm yr aelwyd” ac “incwm sydd gan yr aelwyd”, (“*household income*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff 3;
- (dd) ystyr “incwm gweddilliol” (“*residual income*”) yw incwm trethadwy ar ôl cymhwysio paragraff 4 (yn achos myfyriwr cymwys), paragraff 5 (yn achos rhiant myfyriwr cymwys), paragraff 6 (yn achos partner myfyriwr cymwys) neu baragraff 7 (yn achos partner rhiant myfyriwr cymwys newydd);
- (e) ystyr “incwm trethadwy” (“*taxable income*”), mewn perthynas â pharagraff 4, mewn perthynas â'r flwyddyn academiaidd y mae cais wedi'i wneud ar ei gyfer o dan reoliad 9 ac, mewn perthynas â pharagraff 5, mewn perthynas (yn ddarostyngedig i is-baragraffau (3), (4) a (5) o baragraff 5) â'r flwyddyn ariannol flaenorol, yw incwm trethadwy person o bob ffynhonnell fel petai wedi'i gyfrifo at ddibenion—
  - (i) y Deddfau Treth Incwm;
  - (ii) deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall sy'n gymwys i incwm y person; neu
  - (iii) os yw deddfwriaeth mwy nag un Aelod-wladwriaeth yn gymwys i'r cyfnod, y deddfwriaeth y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn credu y bydd y person yn talu'r swm mwyaf o dreth odani yn y cyfnod hwnnw (ac eithrio fel y darperir fel arall ym mharagraff 5).
- (f) mae i “myfyriwr annibynnol cymwys” (“*independent eligible student*”) yr ystyr a roddir ym mharagraff 2;
- (ff) ystyr “myfyriwr annibynnol dan yr hen drefn” (“*independent old system student*”) yw myfyriwr cymwys—
  - (i) sy'n fyfyrwr cymwys dan yr hen drefn; a
  - (ii) nad oes ganddo bartner;
- (g) ystyr “myfyriwr cymwys newydd” (“*new eligible student*”) yw myfyriwr cymwys sy'n dechrau ar gwrs dynodedig ar neu ar ôl 1 Medi 2004;
- (ng) ystyr “myfyriwr presennol” (“*existing student*”) yw myfyriwr cymwys nad yw'n fyfyrwr cymwys newydd;
- (h) ystyr “myfyriwr sy'n rhiant” (“*parent student*”) yw myfyriwr cymwys sy'n rhiant i fyfyrwr cymwys;

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (i) ystyr “partner” (“*partner*”) mewn perthynas â myfyriwr cymwys yw unrhyw un o'r canlynol—
  - (i) priod myfyriwr cymwys;
  - (ii) partner sifil myfyriwr cymwys;
  - (iii) person sydd fel arfer yn byw gyda myfyriwr cymwys fel pe bai'n briod iddo os yw myfyriwr cymwys yn syrthio o fewn paragraff 2(a) a'i fod yn dechrau ar y cwrs dynodedig ar neu ar ôl 1 Medi 2000;
  - (iv) person sydd fel arfer yn byw gyda myfyriwr cymwys fel pe bai'n bartner sifil iddo os yw myfyriwr cymwys yn syrthio o fewn paragraff 2(a) a'i fod yn dechrau ar y cwrs dynodedig ar neu ar ôl 1 Medi 2005;
- (j) ystyr “partner” (“*partner*”) mewn perthynas â rhiant myfyriwr cymwys yw unrhyw un o'r canlynol heblaw rhiant arall i'r myfyriwr cymwys—
  - (i) priod rhiant myfyriwr cymwys;
  - (ii) partner sifil rhiant myfyriwr cymwys;
  - (iii) person sydd fel arfer yn byw gyda rhiant myfyriwr cymwys fel pe bai'n briod iddo;
  - (iv) person sydd fel arfer yn byw gyda rhiant myfyriwr cymwys fel pe bai'n bartner sifil i'r rhiant;
- (l) ystyr “rhiant” (“*parent*”) yw rhiant naturiol neu fabwysiadol a dehonglir “plentyn” (“*child*”), “mam” (“*mother*”) a “tad” (“*father*”) yn unol â hynny;

### **Myfyriwr cymwys annibynnol**

2. Myfyriwr cymwys annibynnol yw myfyriwr cymwys ym mhob achos—
  - (a) lle mae'n 25 oed neu drosodd ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn berthnasol;
  - (b) lle mae wedi bod yn briod neu mewn partneriaeth sifil cyn dechrau'r flwyddyn berthnasol, p'un a yw'r briodas neu'r bartneriaeth sifil yn dal yn bod neu beidio;
  - (c) lle nad oes ganddo riant yn fyw;
  - (ch) lle mae'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni na ellir dod o hyd i'r naill neu'r llall o'i rieni neu nad yw'n rhesymol ymarferol cysylltu â'r naill na'r llall ohonynt;
  - (d) lle nad yw wedi cyfathrebu â'r naill na'r llall o'i rieni am gyfnod o flwyddyn cyn dechrau'r flwyddyn berthnasol neu lle y gall, ym marn y Cynulliad Cenedlaethol, ddangos ar seiliau eraill ei fod wedi ymddieithrio oddi wrth ei rieni mewn ffordd lle nad oes modd cymodi;
  - (dd) lle mae, yn unol â gorchymyn gan lys cymwys, wedi bod o dan warchodaeth neu ofal unrhyw berson cyfreithiol nad yw'n rhiant i'r myfyriwr neu wedi cael llety gan berson o'r fath drwy gydol unrhyw gyfnod o dri mis sy'n diweddu ar neu ar ôl y dyddiad y daw'n 16 oed a chyn diwrnod cyntaf ei gwrs (“y cyfnod perthnasol”) (ar yr amod nad yw wedi bod o dan awdurdod neu reolaeth ei rieni mewn gwirionedd ar unrhyw adeg yn ystod y cyfnod perthnasol);
  - (e) lle mae ei rieni'n preswyllo y tu allan i'r Gymuned Ewropeaidd a bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni naill ai—
    - (i) y byddai asesu incwm yr aelwyd drwy gyfeirio at eu hincwm gweddilliol yn gosod y rhieni hynny mewn perygl; neu
    - (ii) na fyddai'n rhesymol ymarferol i'r rhieni hynny anfon unrhyw arian perthnasol i'r Deyrnas Unedig o ganlyniad i gyfrifo unrhyw gyfraniad o dan baragraff 8;

- (f) lle mae paragraff 5(9) yn gymwys a lle mae'r rhiant y barnodd y Cynulliad Cenedlaethol mai'r rhiant hwnnw oedd y mwyaf priodol at ddibenion y paragraff hwnnw, wedi marw (ni waeth a oedd gan y rhiant o dan sylw bartner neu beidio);
- (ff) lle mae'n aelod o urdd grefyddol sy'n preswyllo yn un o dai'r urdd honno;
- (g) lle mae—
  - (i) yn gofalu am berson o dan 18 oed ar ddiwrnod cyntaf y flwyddyn berthnasol; neu
  - (ii) wedi gofalu am berson o dan 18 oed ar unrhyw adeg yn ystod y cwrs presennol cyn diwrnod cyntaf y flwyddyn berthnasol;
- (ng) lle mae wedi'i gynnal ei hun o'i enillion am unrhyw gyfnod neu gyfnodau sy'n diweddu cyn blwyddyn academaidd gyntaf y cwrs a bod cyfanswm y cyfnodau hynny gyda'i gilydd heb fod yn llai na thair blynedd, ac at ddibenion yr is-baragraff hwn mae'n cael ei drin fel pe bai'n ei gynnal ei hun o'i enillion yn ystod unrhyw gyfnod—
  - (iii) pan oedd yn cymryd rhan mewn trefniadau ar gyfer hyfforddi'r di-waith o dan unrhyw gynllun a oedd yn cael ei weithredu, ei noddi neu ei ariannu gan unrhyw un o awdurdodau neu asiantaethau'r wladwriaeth, boed cenedlaethol, rhanbarthol neu leol (“awdurdod perthnasol”);
  - (iv) pan oedd yn cael budd-dal sy'n daladwy gan unrhyw awdurdod perthnasol mewn perthynas â pherson sydd ar gael i'w gyflogi ond sy'n ddi-waith;
  - (v) pan oedd ar gael i'w gyflogi a'i fod wedi cydymffurfio ag unrhyw ofyniad ynglŷn â chofrestru a osodwyd gan awdurdod perthnasol fel un o amodau'r hawlogaeth i gymryd rhan mewn trefniadau ar gyfer hyfforddi neu ar gyfer derbyn y budd-dal hwnnw;
  - (vi) pan oedd ganddo Efrogiaeth y Wladwriaeth neu ddyfarniad tebyg;
  - (vii) pan oedd yn cael unrhyw bensiwn, lwfans neu fudd-dal arall a oedd yn cael ei dalu gan unrhyw berson oherwydd anabledd sydd ganddo, neu oherwydd cyfyngder, anaf neu salwch.

### **Incwm yr aelwyd**

- 3.—(1) Mae swm cyfraniad myfyriwr cymwys yn dibynnu ar incwm yr aelwyd.
- (2) Incwm yr aelwyd yw'r canlynol—
  - (a) yn achos myfyriwr cymwys nad yw'n fyfyrwr cymwys annibynnol, incwm gweddilliol y myfyriwr cymwys wedi'i agregu gydag incwm gweddilliol rhieni'r myfyriwr cymwys (yn ddarostyngedig i baragraff 5(9)) ac—
    - (i) yn achos myfyriwr cymwys newydd a ddechreuodd ar ei gwrs cyn 1 Medi 2005, incwm gweddilliol partner (heblaw partner o fewn ystyr paragraff 1(j)(iv)) rhiant y myfyriwr (ar yr amod bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi dewis y rhiant hwnnw o dan baragraff 5(9)); neu
    - (ii) yn achos myfyriwr cymwys newydd a ddechreuodd ar ei gwrs ar neu ar ôl 1 Medi 2005, incwm gweddilliol partner rhiant y myfyriwr (ar yr amod bod y Cynulliad Cenedlaethol wedi dewis y rhiant hwnnw o dan baragraff 5(9));
  - (b) yn achos myfyriwr cymwys annibynnol y mae ganddo bartner, incwm gweddilliol y myfyriwr cymwys wedi'i agregu gydag incwm gweddilliol partner y myfyriwr cymwys (yn ddarostyngedig i is-baragraff (4)); neu
  - (c) yn achos myfyriwr cymwys annibynnol nad oes ganddo bartner, incwm gweddilliol y myfyriwr cymwys.

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

(3) Wrth bennu incwm yr aelwyd o dan is-baragraff (2), mae'r swm o £1,050 yn cael ei ddidynnu—

- (a) am bob plentyn sy'n ariannol ddibynnol yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar y myfyriwr cymwys neu bartner y myfyriwr cymwys; neu
- (b) am bob plentyn heblaw'r myfyriwr cymwys sy'n ariannol ddibynnol yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar riant y myfyriwr cymwys neu bartner rhiant y myfyriwr cymwys y mae ei incwm gweddilliol yn cael ei gymryd i ystyriaeth.

(4) Er mwyn cyfrifo'r cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â myfyriwr sy'n rhiant, mae incwm gweddilliol partner y myfyriwr sy'n rhiant i gael ei agregu o dan is-baragraff (2)(b) yn achos myfyriwr sy'n rhiant y mae gan ei blentyn ddyfarniad neu y mae gan blentyn ei bartner ddyfarniad—

- (a) y mae incwm yr aelwyd yn cael ei gyfrifo mewn perthynas ag ef gan gyfeirio at incwm gweddilliol y myfyriwr sy'n rhiant neu bartner y myfyriwr sy'n rhiant neu'r ddau; neu
- (b) y mae cyfraniad rhieni yn gymwys mewn perthynas ag ef fel arall gan gyfeirio at y myfyriwr sy'n rhiant neu ei bartner.

### Cyfrifo incwm gweddilliol y myfyriwr cymwys

4.—(1) Er mwyn pennu incwm gweddilliol myfyriwr cymwys, didynnir o'i incwm trethadwy (oni bai ei fod wedi'i ddidynnu eisoes wrth bennu'r incwm trethadwy) gyfanswm unrhyw symiau sy'n syrthio o fewn unrhyw un o'r is-baragraffau canlynol—

- (a) unrhyw dâl am waith a wnaed yn ystod unrhyw flwyddyn academiaidd ar gwrs y myfyriwr cymwys, ar yr amod nad yw'r tâl hwnnw'n cynnwys unrhyw symiau a dalwyd mewn perthynas ag unrhyw gyfnod pan oedd ganddo ganiatâd i fod yn absennol neu pan oedd wedi'i ryddhau o'i ddyletswyddau arferol er mwyn bod yn bresennol ar y cwrs hwnnw;
- (b) swm gros unrhyw bremiwm neu swm arall a dalwyd gan y myfyriwr cymwys mewn perthynas â phensiwn (nad yw'n bensiwn sy'n daladwy o dan bolisi yswiriant bywyd) y mae rhyddhad yn cael ei roi mewn perthynas ag ef o dan adran 273, 619 neu 639 o Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaeth 1988(1), neu os yw incwm y myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, swm gros unrhyw bremiwm neu swm o'r fath y byddai rhyddhad yn cael ei roi mewn perthynas ag ef os oedd y ddeddfwriaeth honno'n gwneud darpariaeth sy'n gyfatebol i'r Deddfau Treth Incwm.

(2) Os paragraff 7 yw'r unig baragraff o 1 i 8 o Atodlen 1 y mae myfyriwr cymwys yn syrthio odano a bod ei incwm yn codi o ffynonellau neu o dan ddeddfwriaeth sy'n wahanol i'r ffynonellau neu'r ddeddfwriaeth sydd fel rheol yn berthnasol i berson y cyfeirir ato ym mharagraff 1 o Atodlen 1, nid yw ei incwm yn cael ei anwybyddu yn unol ag is-baragraff (1) ond yn hytrach mae'n cael ei anwybyddu i'r graddau sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau nad yw'n cael ei drin yn llai ffafriol nag y câi person y cyfeirir ato yn unrhyw un o baragraffau Atodlen 1 ei drin o dan amgylchiadau tebyg pe bai ganddo incwm tebyg.

(3) Os yw'r myfyriwr cymwys yn cael incwm mewn arian cyfredol heblaw sterling, gwerth yr incwm hwn at ddibenion y paragraff hwn yw—

- (a) os yw'r myfyriwr yn prynu sterling â'r incwm, swm y sterling a gaiff y myfyriwr fel hyn;
- (b) fel arall, gwerth y sterling y byddai'r incwm yn ei brynu gan ddefnyddio'r gyfradd a gyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol (2) ar gyfer y mis y ceir yr incwm ynddo.

(1) 1988 p. 1; diwygiwyd adran 273 gan Ddeddf Cyllid 1988 (p. 39), Atodlen 3, paragraff 10. Nid yw diwygiadau a wnaed i adran 273 gan Ddeddf Cyllid 2004 (p. 12), adran 281 ac Atodlen 35 yn dod i rym tan 6 Ebrill 2006. Diwygiwyd adran 619 gan Ddeddf Cyllid 1989 (p. 26), adran 170 a Deddf Cyllid 1996 (p. 8), adran 135 ac Atodlen 21. Diwygiwyd adran 639 gan Ddeddf Cyllid 2000 (p. 17), Atodlen 13. Dirymwyd adrannau 619 a 639 gan Ddeddf Cyllid 2004, adran 326 ac Atodlen 42 o 6 Ebrill 2006 ymlaen yn ddarostyngedig i'r darpariaethau trosiannol a'r arbedion yn Atodlen 36 i Ddeddf Cyllid 2004.

(2) "Financial Statistics" (ISSN 0015-203X).

## Cyfrifo incwm gweddilliol y rhiant

5.—(1) Er mwyn pennu incwm trethadwy rhiant myfyriwr cymwys, ni wneir unrhyw ddidyniadau y disgwyliid eu gwneud neu ni chaniateir unrhyw esemptiadau a ganiateid—

- (a) ar ffurf y rhyddhad personol y darperir ar ei gyfer ym Mhennod 1 o Ran VII o Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaeth 1988 neu, os yw'r incwm yn cael ei gyfrifo at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, unrhyw ryddhad personol tebyg;
- (b) yn unol ag unrhyw ddeddfiad neu reol gyfreithiol nad yw taliadau a fyddai fel arall yn cael eu trin o dan gyfraith y Deyrnas Unedig fel rhan o incwm y person yn cael eu trin felly yn unol â hwy; neu
- (c) o dan is-baragraff (2).

(2) Er mwyn pennu incwm gweddilliol rhiant myfyriwr cymwys, didynnir o'r incwm trethadwy a bennir o dan is-baragraff (1) gyfanswm unrhyw symiau sy'n syrthio o fewn unrhyw rai o'r is-baragraffau canlynol—

- (a) swm gros unrhyw bremiwm neu swm sy'n ymwneud â phensiwn (nad yw'n bremiwm sy'n daladwy o dan bolisi yswiriant bywyd) y mae rhyddhad yn cael ei roi mewn perthynas ag ef o dan adran 273, 619 neu 639 o Ddeddf Treth Incwm a Threth Gorfforaeth 1988, neu os yw'r incwm yn cael ei gyfrifo at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, swm gros unrhyw bremiwm o'r fath y byddai rhyddhad yn cael ei roi mewn perthynas ag ef os oedd y deddfwriaeth honno'n gwneud darpariaeth sy'n gyfatebol i'r Deddfau Treth Incwm.
- (b) mewn unrhyw achos lle mae incwm yn cael ei gyfrifo at ddibenion y Deddfau Treth Incwm yn rhinwedd is-baragraff (6) unrhyw symiau sy'n cyfateb i'r didyniad a grybwyllwyd yn is-baragraff (a), ar yr amod nad yw unrhyw symiau a didynnir fel hyn yn fwy na'r didyniadau a fyddai'n cael eu gwneud pe bai'r cyfan o incwm rhiant y myfyriwr cymwys mewn gwirionedd yn incwm at ddibenion y Deddfau Treth Incwm;
- (c) yn achos myfyriwr sy'n rhiant neu riant myfyriwr cymwys y mae ganddo ddyfarniad statudol, £1,050.

(3) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni bod incwm y rhiant yn y flwyddyn ariannol sy'n dechrau yn union cyn y flwyddyn berthnasol ("y flwyddyn ariannol gyfredol"), o ganlyniad i ryw ddigwyddiad y tu hwnt i reolaeth y rhiant, yn debyg o beidio â bod yn fwy na 85 y cant o werth sterling ei incwm yn y flwyddyn ariannol flaenorol, fe gaiff y Cynulliad Cenedlaethol, er mwyn galluogi'r myfyriwr cymwys i fod yn bresennol ar y cwrs heb galedi, ddarganfod incwm yr aelwyd am y flwyddyn ariannol gyfredol.

(4) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol wedi'i fodloni bod incwm y rhiant mewn unrhyw flwyddyn ariannol, o ganlyniad i ryw ddigwyddiad y tu hwnt i reolaeth y rhiant, yn debyg o beidio â bod ac o barhau ar ôl y flwyddyn honno i beidio â bod yn fwy na 85 y cant o werth sterling ei incwm yn y flwyddyn ariannol flaenorol, fe gaiff y Cynulliad Cenedlaethol, er mwyn galluogi'r myfyriwr cymwys i fod yn bresennol ar y cwrs heb galedi, ddarganfod incwm yr aelwyd am flwyddyn academaidd cwrs y myfyriwr cymwys y digwyddodd y digwyddiad hwnnw ynddi drwy gymryd cyfartaledd incwm gweddilliol y rhiant am bob un o'r blynyddoedd ariannol y mae'r flwyddyn academaidd honno'n syrthio ynddynt fel ei incwm gweddilliol.

(5) Os yw rhiant y myfyriwr cymwys yn bodloni'r Cynulliad Cenedlaethol fod ei incwm yn deillio'n gyfan gwbl neu'n bennaf o elw busnes neu broffesiwn y mae'n ei gynnal, yna mae unrhyw gyfeiriad yn yr Atodlen hon at flwyddyn ariannol flaenorol yn golygu'r cyfnod cynharaf o ddeuddeg mis sy'n diweddu ar ôl dechrau'r flwyddyn ariannol flaenorol y mae cyfrifon yn cael eu cadw mewn perthynas ag ef sy'n ymwneud â'r busnes neu'r proffesiwn hwnnw.

(6) Os yw rhiant myfyriwr cymwys yn derbyn unrhyw incwm nad yw'n ffurfio rhan o'i incwm at ddibenion y Deddfau Treth Incwm neu ddeddfwriaeth reth incwm Aelod-wladwriaeth arall dim ond am y rheswm—

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (a) nad yw'n preswyllo, yn preswyllo fel arfer neu wedi ymgartrefu yn y Deyrnas Unedig, neu, os yw ei incwm yn cael ei gyfrifo fel petai at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, os nad yw'n preswyllo, yn preswyllo fel arfer neu wedi ymgartrefu felly yn yr Aelod-wladwriaeth honno;
- (b) nad yw'r incwm yn codi yn y Deyrnas Unedig, neu, os yw incwm y rhiant yn cael ei gyfrifo at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, nad yw'n codi yn yr Aelod-wladwriaeth honno; neu
- (c) bod yr incwm yn codi o swydd, gwasanaeth neu gyflogaeth y mae'r incwm ohonynt yn esempt rhag treth yn unol ag unrhyw ddeddfwriaeth,

mae ei incwm at ddibenion yr Atodlen hon yn cael ei gyfrifo fel pe bai'r incwm o dan yr is-baragraff hwn yn rhan o'i incwm at ddibenion y Deddfau Treth Incwm neu ddeddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, yn ôl fel y digwydd.

(7) Os yw incwm rhiant y myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo fel petai at ddibenion deddfwriaeth treth incwm Aelod-wladwriaeth arall, mae'n cael ei gyfrifo o dan ddarpariaethau'r Atodlen hon yn arian cyfredol yr Aelod-wladwriaeth honno, ac incwm rhiant y myfyriwr cymwys at ddibenion yr Atodlen hon yw gwerth sterling yr incwm hwnnw wedi'i bennu yn unol â'r gyfradd ar gyfer y mis y mae diwrnod olaf y flwyddyn ariannol o dan sylw yn syrthio ynddo, fel y'i cyhoeddwyd gan y Swyddfa Ystadegau Gwladol.

(8) Os yw un o rieni'r myfyriwr cymwys yn marw naill ai cyn neu yn ystod y flwyddyn berthnasol a bod incwm y rhiant hwnnw wedi'i gymryd i ystyriaeth er mwyn pennu incwm yr aelwyd neu y byddai wedi'i gymryd i ystyriaeth felly, mae incwm yr aelwyd—

- (a) os yw'r rhiant yn marw cyn y flwyddyn berthnasol, yn cael ei bennu drwy gyfeirio at incwm y rhiant sydd wedi goroesi; neu
- (b) os yw'r rhiant yn marw yn ystod y flwyddyn berthnasol, yn gyfanswm y canlynol—
  - (i) y gyfran briodol o incwm yr aelwyd a bennir drwy gyfeirio at incwm y ddau riant, sef y gyfran mewn perthynas â'r rhan honno o'r flwyddyn berthnasol pan oedd y ddau riant yn fyw; a
  - (ii) y gyfran briodol o incwm yr aelwyd a bennir drwy gyfeirio at incwm y rhiant sydd wedi goroesi, sef y gyfran mewn perthynas â'r rhan honno o'r flwyddyn berthnasol sy'n weddill ar ôl i'r rhiant arall farw.

(9) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol yn penderfynu nad yw'r rhieni fel arfer yn byw gyda'i gilydd drwy gydol y flwyddyn berthnasol, mae incwm yr aelwyd yn cael ei bennu drwy gyfeirio at incwm p'un bynnag o'r rhieni y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn credu mai ef yw'r mwyaf priodol o dan yr amgylchiadau.

(10) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol yn penderfynu nad yw'r rhieni fel arfer yn byw gyda'i gilydd am ran yn unig o'r flwyddyn berthnasol, mae incwm yr aelwyd yn cael ei bennu drwy gyfeirio at gyfanswm y canlynol—

- (a) y gyfran briodol o incwm yr aelwyd a bennir yn unol ag is-baragraff (9), sef y gyfran mewn perthynas â'r rhan honno o'r flwyddyn berthnasol pan nad yw'r rhieni yn byw gyda'i gilydd fel hyn; a
- (b) y gyfran briodol o incwm yr aelwyd a bennir fel arall mewn perthynas â gweddill y flwyddyn berthnasol.

### **Cyfrifo incwm gweddilliol partner y myfyriwr cymwys**

6.—(1) Yn ddarostyngedig i is-baragraffau (2), (3) a (4) o'r paragraff hwn a chan eithrio is-baragraffau (8), (9) a (10) o baragraff 5, mae incwm partner myfyriwr cymwys yn cael ei bennu yn unol â pharagraff 5, gan ddehongli cyfeiriadau at y rhiant fel pe baent yn gyfeiriadau at bartner y myfyriwr cymwys.

(2) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol yn penderfynu nad yw'r myfyriwr cymwys a'i bartner fel arfer yn byw gyda'i gilydd drwy gydol y flwyddyn berthnasol, nid yw incwm y partner yn cael ei gymryd i ystyriaeth wrth bennu incwm yr aelwyd.

(3) Os yw'r Cynulliad Cenedlaethol yn penderfynu nad yw'r myfyriwr cymwys a'i bartner fel arfer yn byw gyda'i gilydd am ran yn unig o'r flwyddyn berthnasol, mae incwm y partner yn cael ei bennu drwy gyfeirio at ei incwm o dan is-baragraff (1) wedi'i rannu â hanner cant a dau ac wedi'u luosi â'r nifer o wythnosau cyflawn yn y flwyddyn berthnasol y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn penderfynu bod y myfyriwr cymwys a'i bartner yn byw gyda'i gilydd fel arfer.

(4) Os os gan fyfyriwr cymwys fwy nag un partner mewn unrhyw un flwyddyn academiaidd, mae darpariaethau'r paragraff hwn yn gymwys mewn perthynas â phob un.

### **Cyfrifo incwm gweddilliol partner rhiant**

7. Mae incwm partner rhiant myfyriwr cymwys newydd y mae ei incwm yn rhan o incwm yr aelwyd yn rhinwedd paragraff 3(2)(a) yn cael ei bennu yn unol â pharagraff 6, gan ddehongli cyfeiriadau at bartner y myfyriwr cymwys fel pe baent yn gyfeiriadau at bartner rhiant y myfyriwr cymwys newydd, a chan ddehongli cyfeiriadau at y myfyriwr cymwys fel pe baent yn gyfeiriadau at riant y myfyriwr cymwys newydd.

### **Cyfrifo cyfraniad- myfyrwr cymwys dan yr hen drefn**

8.—(1) Cyfrifir y cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â myfyriwr cymwys sy'n fyfyriwr cymwys dan yr hen drefn—

- (a) mewn unrhyw achos lle mae'r myfyriwr cymwys yn fyfyriwr cymwys annibynnol dan yr hen drefn, yn unol ag is-baragraff (2); a
- (b) mewn unrhyw achos lle nad yw'r myfyriwr cymwys yn fyfyriwr cymwys annibynnol dan yr hen drefn, yn unol ag is-baragraff (3).

(2) Y cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â myfyriwr cymwys annibynnol dan yr hen drefn yw—

- (a) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd yn £10,505 neu fwy, £45 gan ychwanegu £1 am bob £9.50 cyflawn o incwm sydd gan yr aelwyd uwchlaw £10,505; a
- (b) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd yn llai na £10,505, dim.

(3) Y cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â myfyriwr cymwys dan yr hen drefn nad yw'n annibynnol, yw—

- (a) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd yn £22,560 neu fwy, £45 gan ychwanegu £1 am bob £9.50 cyflawn o incwm sydd gan yr aelwyd uwchlaw £22,560; a
- (b) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd yn llai na £22,560, dim.

(4) Rhaid i swm y cyfraniad sy'n daladwy o dan is-baragraff (2) neu (3) beidio â bod yn fwy na £7,430 mewn unrhyw achos.

(5) Os yw is-baragraff (6) yn gymwys, rhaid i gyfanswm y cyfraniadau beidio â bod yn fwy na'r canlynol—

- (a) £7,430; neu
- (b) y cyfraniad a fuasai'n daladwy pe bai dyfarniad gan un myfyriwr cymwys yn unig.

(6) Mae'r is-baragraff hwn yn gymwys os oes cyfraniad yn daladwy mewn perthynas â'r canlynol—

- (a) dau neu fwy o fyfyrwr cymwys mewn perthynas â'r un incwm o dan baragraff 5 neu, os yw incwm gweddilliol partner y rhiant perthnasol yn cael ei gymryd i ystyriaeth, o dan baragraffau 5 a 7; neu

*Statws* This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

- (b) dau neu fwy o fyfyrwyr cymwys annibynnol y mae gan bob un ohonynt bartner mewn perthynas ag incwm yr un aelwyd.

### Cyfrifo cyfraniad- myfyrwyr dan y drefn newydd

9.—(1) Mewn perthynas â myfyriwr cymwys sy'n fyfyriwr cymwys dan y drefn newydd, y cyfraniad sy'n daladwy yw—

- (a) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd dros £37,900, £1 am bob £9.50 cyflawn cyflawn o incwm sydd gan yr aelwyd uwchlaw £37,900; a
  - (b) mewn unrhyw achos lle mae incwm yr aelwyd yn £37,900 neu lai, dim.
- (2) Rhaid i'r cyfraniad mewn unrhyw achos beidio â bod yn fwy na £7,430.
- (3) Pan fydd is-baragraff (4) yn gymwys, rhaid i gyfanswm y cyfraniadau beidio â bod yn fwy nag—
- (a) £7,430; neu
  - (b) y cyfraniad a fuasai'n daladwy petai dim ond un myfyriwr yn dal dyfarniad.
- (4) Mae'r is-baragraff hwn yn gymwys lle mae cyfraniad yn daladwy o ran—
- (a) dau neu ragor o fyfyrwyr cymwys dan yr hen drefn mewn perthynas â'r un incwm o dan baragraff 5 neu, lle ystyrir incwm partner y rhiant perthnasol, o dan baragraffau 5 a 7; neu
  - (b) dau neu ragor o fyfyrwyr cymwys annibynnol y mae gan ddau ohonynt bartner o ran yr un incwm aelwyd.

### Rhannu cyfraniadau

10.—(1) Os oes cyfraniad yn daladwy o dan baragraff 8 neu 9 heblaw mewn perthynas â myfyriwr cymwys annibynnol dan yr hen drefn nad oes ganddo bartner, mae'r cyfraniad yn daladwy yn unol â'r is-baragraffau canlynol—

- (a) am unrhyw flwyddyn pryd y mae dyfarniad statudol heblaw dyfarniad y cyfeirir ato yn is-baragraff (b) gan y canlynol—
  - (i) mwy nag un plentyn i rieni'r myfyriwr cymwys;
  - (ii) rhiant y myfyriwr cymwys; neu
  - (iii) partner rhiant y myfyriwr cymwys,y cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â'r myfyriwr cymwys yw unrhyw gyfran o unrhyw gyfraniad a gyfrifir o dan baragraff 8 neu 9 y mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn credu ei bod yn gyfiawn ar ôl ymgynghori ag unrhyw awdurdod arall sydd o dan sylw gan gymryd i ystyriaeth sut mae paragraff 7 o'r Atodlen hon yn cael ei gymhwyso at fyfyrwyr cymwys newydd a myfyrwyr presennol ill dau;
- (b) yn ddarostyngedig i'r is-baragraffau canlynol, am unrhyw flwyddyn pryd y mae dyfarniad sy'n daladwy o dan y Rheoliadau hyn, Rheoliadau Addysg (Dyfarniadau Gorfodol) 2003(3) neu adran 63 o Ddeddf Gwasanaethau Iechyd ac Iechyd y Cyhoedd 1968 (4) (a

(3) O.S. 2003/1994, a ddiwygiwyd gan O.S. 2004/1038 ac O.S. 2004/1792.

(4) 1968 p. 46; diwygiwyd adran 63 gan Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Yr Alban) 1972 (p. 58), Atodlen 7, Deddf Ad-drefnu'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1973 (p. 32), Atodlenni 4 a 5, Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 1977 (p. 49), Atodlenni 15 ac 16, Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Yr Alban) 1978 (p. 29), Atodlenni 16 a 17, Deddf Llywodraeth Leol 1985 (p. 51), Atodlen 17, Deddf Iechyd a Meddyginiaethau 1988 (p. 49), adran 20, adran 25(2) ac Atodlen 3, Deddf Llywodraeth Leol (Yr Alban) 1994 (p. 39), Atodlen 13, Deddf Awdurdodau Iechyd 1995 (p. 17), Atodlen 1, Gorchymyn Ad-drefnu Llywodraeth Leol (Cymru) (Diwygiadau Canlyniadol Rhif 2) 1996 (O.S. 1996/1008), Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Sylfaenol) 1997 (p. 46), Atodlen 2, Deddf Iechyd 1999 (p. 8), Atodlen 4, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2001 (p. 15), Atodlen 5, Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd a Phroffesiynau Gofal Cymdeithasol 2002 (p. 17), Atodlenni 2, 5 a 9, Rheoliadau Deddf Diwygio'r Gwasanaeth Iechyd a Phroffesiynau Gofal Cymdeithasol 2002 (Darpariaethau Atodol, Canlyniadol etc) 2002 (O.S. 2002/2469), Atodlen 1, Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003



dim dyfarniad statudol arall) gan fwy nag un plentyn i rieni'r myfyriwr cymwys, mae'r cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â'r myfyriwr cymwys yn swm sy'n hafal i'r cyfraniad a gyfrifir o dan baragraff 8 neu 9 wedi'i rannu â nifer y plant i'w rieni y mae ganddynt ddyfarniad statudol perthnasol;

- (c) pe na bai unrhyw ran o'r cyfraniad a gyfrifir o dan baragraff 8 neu 9 yn cael ei chymhwysu mewn perthynas â dyfarniad statudol y myfyriwr cymwys, o ganlyniad i'r dyraniad o dan is-baragraff (b), mae gweddill y cyfraniad yn cael ei gymhwysu yn hytrach—

(i) yn gyntaf mewn perthynas â'r dyfarniad statudol lleiaf (neu bob dyfarniad statudol o'r fath) y caniateir i'r cyfraniad gael ei gymhwysu ato; a

(ii) wedyn, yn nhrefn gynyddol eu maint, mewn perthynas â phob dyfarniad statudol sy'n weddill y caniateir i'r cyfraniad gael ei gymhwysu ato, nes bod modd dyrannu balans y cyfraniad yn gyfartal heb fod yr un rhan ohono ar ôl neu nes nad oes yr un rhan o unrhyw ddyfarniad statudol ar ôl nad yw'r cyfraniad wedi'i gymhwysu ati.

- (2) Mewn unrhyw achos—

(a) lle mae gan riant y myfyriwr cymwys y mae ei incwm yn cael ei asesu o dan yr Atodlen hon bartner;

(b) lle mae cyfraniad sy'n cymryd i ystyriaeth incwm gweddilliol y rhiant hwnnw yn daladwy mewn perthynas â mwy nag un myfyriwr cymwys sy'n blentyn naill ai i'r rhiant hwnnw neu i'w bartner; ac

(c) lle nad yw'r swm sy'n daladwy mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys yn hafal i'r swm sy'n daladwy mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys arall,

mae'r cyfraniad mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo o dan is-baragraff (3).

(3) Os yw is-baragraff (2) yn gymwys, mae'r cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â phob aelwyd berthnasol yn cael ei gyfrifo ac mae'r dyraniad yn cael ei wneud yn unol ag is-baragraff (1) o'r paragraff hwn gan gadw'n ôl dim ond y rhan honno o'r cyfraniad a ddyrannwyd i bob myfyriwr cymwys nad yw'n rhan o'r aelwyd berthnasol.

(4) Mewn achos lle mae cyfraniad sy'n cymryd i ystyriaeth incwm gweddilliol rhiant y myfyriwr cymwys yn daladwy mewn perthynas â mwy nag un plentyn i'r rhiant hwnnw neu i bartner y rhiant hwnnw, os oes un, a bod incwm gweddilliol unrhyw fyfyrwr cymwys o'r fath yn fwy na dim, mae'r cyfraniad mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo yn unol â'r is-baragraffau canlynol—

(a) mae'r cyfraniad mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys yn cael ei gyfrifo heb gyfeirio at baragraff 4 ond fel arall yn unol â'r Atodlen hon ac yn cael ei ddyrannu rhwng pob myfyriwr cymwys yn unol â'r paragraff hwn;

(b) wedyn cymhwysir hefyd mewn perthynas â phob myfyriwr cymwys gyfraniad arall o £1 am bob £9.50 cyflawn y mae'r swm a gyfrifir o dan is-baragraff (c) yn fwy na £22,560;

(c) y swm y cyfeirir ato yn is-baragraff (b) yw cyfanswm unrhyw symiau a gyfrifir o dan baragraffau 4, 5 a 7 (os yw'n briodol) o'r Atodlen hon gan ddiynnu'r swm (os oes swm) sy'n cyfateb i faint yn fwy na £22,560 yw cyfanswm y symiau a gyfrifir o dan baragraffau 5 a 7.

(5) Yn ddarostyngedig i is-baragraff (6), er mwyn cyfrifo'r cyfraniad at ei ddyfarniad statudol, ychwanegir at incwm gweddilliol myfyriwr sy'n rhiant unrhyw swm sy'n weddill—

(a) os yw'r myfyriwr sy'n rhiant yn rhiant i un myfyriwr cymwys yn unig a bod y cyfraniad sy'n daladwy mewn perthynas â'r myfyriwr cymwys hwnnw yn fwy na'r dyfarniad statudol

---

(p. 43), Atodlenni 4, 11 a 14, Gorchymyn Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 Cychwyn (Rhif 2) 2004 (O.S. 2004/288), erthygl 7, Gorchymyn Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Iechyd Cymunedol a Safonau) 2003 Cychwyn (Rhif 1) (Cymru) 2004 (O.S. 2004/480), erthygl 6 a Gorchymyn Deddf Gwasanaethau Meddygol Sylfaenol (Yr Alban) 2004 (Addasiadau Canlyniadol) 2004 (O.S. 2004/957), yr Atodlen.

**Statws** This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

mewn perthynas â'r myfyriwr cymwys hwnnw, y gwahaniaeth rhwng y cyfraniad hwnnw a'r dyfarniad statudol hwnnw; neu

(b) os yw myfyriwr sy'n rhiant yn rhiant i fwy nag un myfyriwr cymwys, unrhyw swm sy'n weddill ar ôl dyrannu'r cyfraniad at ei blant o dan y paragraff hwn.

(6) Os oes gan fyfyrwr sy'n rhiant bartner o fewn paragraff 1(j) o'r Atodlen hon, mae'r symiau a ychwanegir at ei incwm gweddilliol o dan is-baragraff (5) o'r paragraff hwn yn cael eu cyfrifo fel pe bai'r cyfraniad mewn perthynas â'i blant wedi'i asesu gan gymryd i ystyriaeth incwm partner y rhiant o dan baragraff 7, p'un a gafodd y cyfrifiad hwnnw ei gyfrifo ar y sail honno mewn gwirionedd neu beidio.

(7) Yn y paragraff hwn, ystyr "aelwyd berthnasol" ("*relevant household*") yw'r holl fyfyrwyr cymwys hynny y cyfrifir cyfraniad mewn perthynas â hwy gan gyfeirio ar yr un incwm o dan baragraffau 5 a 7 ill dau.